

maa trættes. Forhøret er i Følge sin Natur i en vis Forstand en Tortur, en aandelig Tortur, som han ikke burde kunne udholde i Længden, naar han ikke har Sandheden og Retten paa sin Side. Underledes kan det ikke være. Nu er det jo ganske vist, at det, som ligger nærmest at tænke sig om en Forhørsdommers Virksomhed, det er, stadig at bringe Indvisiten i saadan logisk Modsigelse med sig selv, at han ikke kan opretholde sit Benegtelsesystem. Naar det ene Faktum efter det andet trækker sig sammen om ham, saa indtræder tilfældigt det Stadium, hvor Logiken er saa stærk, at det ikke synes muligt at komme bort. Men det er ingenlunde Tilfældet, at alle Forbrydere lade sig saaledes beherske af Logiken. Mange af de Folk have jo en særlig Dvælsel og møde op med Trækthed og Driftighed og en saadan Udholdenhed, at det skal være vanskeligt at finde en Forhørsdommer, hvis Udholdenhed er lige saa stor; det hænder ofte. Der gives ogsaa andre Maader, hvorpaa en Forhørsdommer faar Indvisiten til at komme frem med Sandheden. Det er jo bekjendt, at det ikke er alle Forhørsdommere, der er store Jurister; de kunne ikke være det og behøve heller ikke at være det. Der er mange andre Forhørsdommere, der have langt lettere ved at faae en Indviit til at lægge sit Forhold og Sandheden frem for sig end just den, der er en stor og skarpsindig Jurist. Der er en anset Dommer, der en Gang var Medlem af dette Thing, og som, da vi forhandlede en lignende Sag i et Udvalg, bestandig brugte Udtrykket „Forhørskunst“. Det vakte megen Forbauselse hos Adskillige. Jeg skal heller ikke acceptere dette Udtryk eller paastaa, at det er ganske korrekt, men jeg paastaar, at der udfordres ganske særlige Gaver til at være en dygtig Forhørsdommer, Gaver, som kunne være givet En og ikke en Anden, og som ikke alle staa i Forbindelse med den store juridiske Kundskab og maaste heller ikke altid staa i Forbindelse med juridisk Skarpsindighed. Der er Forhørsdommere, som gennem religiøse og moraliske Forestillinger kunne faae den Vedkommende til virkelig at aabenbare Sandheden. Der er Dommere, hvis Personlighed er af den Natur, at Indvisiten ligesom føler en vis Trang til at betroe sig til ham, fordi han kan føle paa vedkommende Forhørsdommer, at han ikke lægger Baand paa alt det

Menneskelige, som er i ham, og er beredt til til enhver Tid ogsaa at lade det komme Indvisiten til Gode, saaledes at han fatter Tillid til ham. Det er kun det, jeg vil fremhæve, at der er andre Momenter ved Forhørsdommeren end den rene logiske Stærkhed, og derfor gaar det ikke an at skabe en Ordning, saaledes at der lægges Baand paa Alt det, der er det Giendommelige hos Forhørsdommeren. At overlade Forhøret til flere tror jeg ikke kan lade sig gjøre. Jeg mener, at Forhøret skal foregaa vidnefast, det er en absolut Betingelse; ingen Misforstaaelse bør kunne finde Sted, uden at der gjøres opmærksom derpaa; men Forhørsdommeren maa være alene om at lede Forhøret, det er ham, der har Ansvaret, det maa ogsaa være ham, der har Autoriteten. Jeg tror ikke, at man kan være flere om at holde et Forhør, naar der ved det Forhør, saaledes som hos os, skal staves det hele Grundlag for Sagen, hvorpaa Dommen skal sælbes. — Ser jeg nu hen til det foreliggende Forslag, saa vil det meget let ses, at det i enhver Henseende forandrer Forholdet, forandrer det, jeg mener hører med til Forhørsrets Væsen. Den Vedkommende skal have Lov til at tage den beskikkede Sagfører, eller hvem han vil, og denne Sagfører skal overvære Forhøret og varetage den Sigtedes Tarv, men skal ogsaa kunne rette Spørgsmaal og andre Henvendelser til Dommeren. Jeg kan ikke forstaa det paa anden Maade, end at han kan standse det Hele og egentlig tage Dommeren i et Slags Forhør. At han kan faae rettet Spørgsmaal til Sigtede gennem Dommeren er af mindre Betydning, men naar han kan rette Spørgsmaal til Dommeren, det vil altsaa sige, kritisere hele Dommerens Virksomhed og gjøre Indvendinger derimod — det vil med andre Ord sige, at der kan udvikle sig en Disput mellem Dommeren og Forsvareren — saa gad jeg vidst, hvorledes det skulde være nogen Dommer muligt at holde et Forhør, og hvorledes det skulde være muligt at bevare den Autoritet, som vil være absolut nødvendig for at kunne faae Noget ud af det overfor en Mand, der har det store Waaben i sin Haand, som jeg har nævnt. Jeg behøver ikke at gaa videre for at bevise, at Sagførernes Indgreb, saaledes som det her forudsættes, vil gjøre Dommerens Virksomhed